

VIEN TIK AUKSAS...

NEPAPRASTAS AUKSO PAREIKALAVIMAS LAISVOJO UKIO BIRŽOSE PARODĖ, KAD PASITIKĖJIMAS DOLERIU NĖRA LABAI DIDE LIS IR REIKIA SKUBIŲ PRIEMONIŲ JO ORUMUI ATSTATYTI. — VISA TAI VEDA PRIE TO, KAD DIDESNĖ SAVO UŽDARBIO DALĮ TURĖSIME SKIRTI MOKESCIAMS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Turbūt daugelio pasakutinių dienų spaudos skaitytojų ausyse pasigirdo iš Gounod operos "Faustas" Mefisto arijos melodija: "Vien tik auksas valdo mus..." Ir kaip ji nepasigirs, kai žmonės užplūdo Vakarų Europos biržas, norėdami nusipirkti aukso, kuris praktiškai gyvenime nedaug kur reikalingas, nebent tik pa-

IS VISO PASAULIO

• I PAVYKUSIĄ dviejų žmonių širdžių sukeitimo operaciją pretenduoja P. Afrikos sostinė Cape Town chirurgas dr. Jan H. Louw. Katastrofoje mirusios jaunos moters širdis buvo sukeista su kito širdies ligonio širdim. Po operacijos ligonis pasijutęs gerai ir naujai "įmontuota" širdis išvysčiusi normalią kraujo apytaką. Reikia praleisti keletą kritiškų dienų, kad įsitikintume galutinio operacijos pasisekimu.

Clevelande, Ohio, dirbą širdžių specialistai - chirurgai abejoja tokių operacijų reikalingumu. Esą, defektyvios širdys galima operuoti, nekeičiant visos širdies. Toje srityje yra padaryta didelė pažanga ir daugeliui chirurgų tas Cape Town įvykęs bandymas nesudaro sensacijos. Nesveika širdis sukelianti defektų kituose žmogaus organuose. Pakeisti vien širdį dar nereiškia pataisyti žmogaus sveikatą.

• KARDINOLAS FRANCIS SPELLMAN, miręs JAV katalikų bažnyčios galva, iškilmingai laidojamas New York'e gruodžio 7 d. Jo kūnas pašarvotas St. Patrick katedroje ir bus palaidotas specialioje kriptoje po katedros altorium.

78 m. amžiaus sulaukęs kardinolas buvo labai aškus antikomunistinio nusistatymo ir turėjo nuomonių skirtumų su popiežium dėl "tiltų statymo" komunistiniuose kraštuose.

Kalėdas velionis praleidavo su JAV kariais Vietname. Mat, jis buvo ir vyr. kariuomenės kapelionas.

• "KOMPROMITUOJANČIU NEUTRALUMU" buvo apkaltinta Švedija ir jos vyriausybė, trims JAV kongresmanams apkeltiems Sov. Sąjunga ir ta proga apsilankius Skandinavijoje. Grižę Washington, tie kongresmanai nusiskundė, jog Švedijos spaudoje, radijo ir televizijos programose iškeliami neigiami JAV gyvenimo reiškiniai, bet visai nutyliama apie trūkumus Sov. Sąjogoje. Taip pat visai nutyliami faktai apie tarpt. komunizmo veiklą kituose kraštuose.

I tuos kaltinimus rado reikalo atsakyti Švedijos min. pirm. Erlanderis. Jis tik pabrėžė, jog Švedija, kaip JTO narys, privarianti laikytis tos pozicijos, nuo kurios priklauso pasaulio taika. Žinoma, dalis švedų taip pat nepatenkinti savo vyriausybės laikysena. Pvz., žinomas švedų kovotojas už komunizmo pavergtų tautų teises pareiškė, jog Sov. Sąjogos garbinimas švedų spaudoje yra pasiekęs tokio laipsnio, jog kartais pasijunti esąs satelitiname krašte...

• PORTUGALIJA ištikė liutys jau pareikalavo 316 gyvybių,

reikalui esant turimus popierinius pinigus galėsi pakeisti į auksą. Jei tam tikėjimui suduodamas smūgis, pasėkos gali būti liūdnos.

Daug kas priklausys nuo to, kokių žygių imsis tikėjimui į dolerį atstatyti Washingtono administracija. Pirmoji priemonė yra patenkinti visą galimą aukso pareikalavimą. Tai buvo daroma ir tai, bent šias eilutes rašant, atrodo, davė gerų rezultatų -- aukso pareikalavimas atslūgo, o tie, kurie įpirko, patyrė nuostolių. Tačiau, jei ilgai nei pasirodys, kad dolerio perkamoji galia vis daugiau krinta, JAV aukso rezervai toliau mažėja, valstybės pajamos nesuvedamos su išlaidomis, žmonės, kurie pirko auksą mieliai pakės laikinius nuostolius, tikėdamiesi uždarbio tolimesnėje ateityje. Tiesa, JAV, prekėmis imant, daugiau parduoda negu perka iš užsienio.

Tas prekybos balansas yra aktyvus, tačiau bendras mokėjimų balansas yra pasyvus, nes papildomos sumos dolerių išplaukia į užsienį ne tik už prekes ar patarnavimus, bet jų nemažai išveža turistai ir daug iš eina investicijų užsienyje pavidalu.

Kaip tik tas paskutinis faktas sukėlė didelį gen. de Gaulle pasipiktinimą. Girdi, amerikiečiai už savo popierinius dolerius, kurių tik dalis yra padengta auksu, išigyja vertybes Prancūzijoje ir kitur. Čia yra siek tiek pagrindo pasipiktinimui, tačiau iš kitos pusės, amerikiečių kapitalas, ateinąs uždirbti Prancūzijoje ir kituose kraštuose, paprastai atneša naudos ir tiems kraštams, kur jis dirba. Už tat dauguma kraštų jo pageidauja, visai nesukdami sau galvos, kiek aukso turima jo padengimui. Jei šiandien emisijos bankai leistų į apyvartą tik tiek

JIS NE AUKŠTĄ MŪRĄ, BET DANGORAIŽĮ PASTATĖ

Lietuvių Enciklopedijos leidėjui Juozui Kapočiui 60 metų

Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius 60 metų sukaktis Bostone turėjo būti minima prieš mėnesį, nes jis gimė 1907 m. spalio 19 d. Bet mūsų sukak-

turėjo savo planus keisti. J. Kapočiui skirtas kultūrinis subatvakaris buvo surengtas lapkričio 18 d. ALTS-gos namuose.

Pagerbimą pradėjo

bu Tamsta išreiškė mūsų tautos dvasinę nepriklausomybę, kuri yra vyriausias Lietuvos valstybinės nepriklausomybės atstatymo laidas. Todėl Lietuvių Enciklopedija paliks visiems laikams lietuvių laisvos kūrybinės dvasios paminklų".

Lietuvos ministeris B.K. Balutis, mūsų diplomatinės veteranas, iš ligonio lovos parašė laišką, kuris dvelkia nuo širdumo ir lakia mintimi. Balutis prisiminė, kad tada, kai J. Kapočius gimė, Amerikoje buvo išleisti V. Kudirkos raštai, taigi šiemet ir to leidinio sukaktis. J. Kapočius per tą laiką išaugęs "į didį arkitektą". "Lietuvos kultūrai jis ne aukštą mūrą, o dangoraižį pastatė". Lietuvos atstovas Washingtone, D.C., J. Kajeckas lituanistinėje srityje nusipelnęs J. Kapočiui linki "sveikatos ir ryžto toliau spinduliuoti lietuvių išeivijos ir tautos istorijoje vis naujais laimėjimais".

St. Girdvainis, Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto, parašė: "Imdamasis leisti Lietuvių Enciklopediją, Tamsta padovanoja visiems lietuviams gražų paminklą, kuris pagerbia ir Tamstos, kaip lietuvių ir kultūrininko, asmenį. Už šį paminklą turime būti Tamstai labai dėkingi".

O. ir St. Bačkiai J. Kapočiui linki "nepalūžti po sunkaus darbo našta ir dar daug leidinių paberti į lietuvių kultūrinį lobyną".

Gen. konsulas Anicetas Simutis parašė: "Tamsta sutelkė visą mūsų intelektualinį potencialą ir paleidai į pasaulį net 35 tomų Enciklopediją. Linkiu Tamstai geros sveikatos ir energijos, kad galėtumėt išvesti naujus užsimojimus".

Gen. konsulas P. Daužvardis savo sveikinime sako: "p. Kapočius, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas, savo realistiniu optimizmu ir kietu darbu padarė tą, ko pesimistas nebūtų išdrįsęs nei pagalvoti". Ir stato jį pavyzdžiu visiems lietuviams patriotams: "suplanuoti, kovoti ir laimėti".

Lt. A. K. Kapočius, ne galėdamas iš karinės tarnybos ištrūkti, prabilo jautria sūnaus širdim: "Tėtė dar nesirengia pasitraukti į pensiją, bet užsimojimo dar sunkesniai darbui -- išleisti Enciklopedia Lituanica, todėl nepalikite jo vieno. Jo pasiryžimai mums yra žinomi, kelio atgal jis nepažįsta".

Panašiais jausmais tėvą pasveikino duktė Bivė (Nukelta į 2 psl.)

Sukaktuvinių Juozas Kapočius ir ponis jiems pagerbti skirtame subatvakary Bostone.

tuvininkas išijungė į LB veiklą, neseniai jis buvo išrinktas JAV LB Tarybos prezidiumo pirminku, tos pareigos jį išlėkdino į Washingtoną, D.C., todėl kultūrinių subatvakarių rengėjai, kurie ėmėsi L.E. leidėjo pagerbimą rengti,

pinigų, kiek turi aukso, visą pasaulinį ūkį ištiktų baisi stagnacija.

Bet, kartojame, reikia tam tikro atsargumo, kad pasitikėjimą popierinių pinigų nesumažintum. Visuotinė sutinkama, kad kita priemonė tam reikalui, po popierinių pinigų pakeitimo auksu, jo pareikalavus, yra valstybės biudžeto sutvarkymas. Prezidentas tam siūlo pakelti mokesčius 10 %. Kongresas tai atsisako daryti neapkarpius kartu ir valstybės išlaidų.

(Nukelta į 2 psl.)

Amerika pažadėjo Anglijai finansinę paramą...

"Dirbtinas kvėpavimas"

Kultūriniais subatvakariams rengti komisijos pirmininkas inž. Edm. Cibas. Programai vadovauti pakviestas rašytojas St. Santvaras.

Prof. dr. Jonas Puzinas, atvykęs iš Philadelphia, apie sukaktuvininką davė vertingą pluoštą suglaustų minčių, apibūdindamas jį kaip spaudos ir lietuvių kultūros darbuotoją.

Žodžiu ir dovanomis sukaktuvininką sveikino: LB Bostono apygardos pirm. p. Skudžinskas, LB Conn. apygardos pirm. dr. P. Vileišis, LB Bostono apylinkės pirm. Ant. Matjoška, Balfo centro ir skyriaus vardu Ant. Andriulionis, Lietuvių Moterų Federacijos klubo vardu p. Daukantiene, svečias iš New York Eltos red. Vincas Rastenis (p. Kapočienei jis įteikė rožių puokštę), skautų vardu p. Kleinienė, Ramovės vardu dr. Edv. Jansonas, L.E. tarautojų vardu Sk. Makaitytė (p. Kapočiui ji įteikė dail. P. Augiaus monografiją), su gėlėmis p. Kapočienei sveikino ALTS-gos Bostono sk. pirm. J. Rentelis. Kult. subatvakarių pirm. inž. Edm. Cibas sukaktuvininkui įteikė dailų kavinuką ir prijungė sąlygą: išplauti tą indą p. Kapočius gali parsivežti į namus, bet šiaip kavinukas visada stovės ant sukaktuvininko stalo, kol tik bus rengiami kultūriniai subatvakariai. Tokia gera nuotaika žodiniai sveikinimai buvo baigti.

Sveikinimų raštu L.E. leidėjui J. Kapočiui sudarė nemenką kupetą popierių. Čia yra duodamas tik vienas kitas būdingesnis pasisakymas.

St. Lozoraitis, Lietuvos Diplomatinės Šešas, tarė: "Savo didžiu dar-

KARO NUSIKALTĖLIŲ PĖDOMIS...

(2)

Simon Wiesenthal buvo įsitikinęs, kad jo žmona Cyla kaip ir kiti šeimos nariai žuvę, tad visai nežūrėjo į sąrašus, kuriais žydų bendruomenės komitetai pasikeisdavo. Iš vieno liudininko jis buvo girdėjęs, kad Cyla žuvo Varšuvoje laike Topiel gatvės žudynių. Bet vieną dieną tikrindamas sąrašus Krokuvoj išlikusių gyvų žydų, rado savo seno draugo dr. Biener pavarde. Jis jo paprašė nuvykti į Varšuvą ir pasižiūrėti, kas liko iš jo turto Topiel gatvėje.

Vieną dieną suskambėjo dr. Bienerio buto skambutis. Atidaręs duris jis liko pritrenktas iš nustėbimo. Ant laiptų stovėjo pažįstamas siluetas. Jis užtrenkė duris, lyg būtų pamatęs vaiduoklį.

-- Daktare Biener, kas jums. Aš esu Cyla. Cyla Wiesenthal!

Bieneris vėl pravėrė duris.

-- Bet jūs esate mirusi. Aš gavau laišką, kuriame rašo, kad jūs žuvote.

-- Kaip matote aš esu gyva. Kas jums rašė, kad aš mirusi?

-- Simonas, jūsų vyras!

Dabar moteris išbalso:

-- Simonas? Bet jis yra žuvęs. Gestapo Lvo-ve jį nužudė.

-- Ne, Cyla. Simonas yra gyvas Austrijoje,

Linze. Stai, skaitykit jo laišką.

Cyla tik per stebuklą išliko gyva, kai vokiečiai apsupę Topiel gatvę išžudė visus žydus. Bet vėliau ji buvo pagauta ir išvežta darbams į Vokietiją, kur ją anglai išlaisvino. Po ilgo basty-mosi iš miesto į miestą ji atvyko į Krokuvą ir netikėtai komitete sužinojo, kad čia gyvena jų draugas dr. Biener.

Wiesenthal buvo dar silpnas vykti į Lenkiją ieškoti savo žmonos, tad paprašė savo bičiulio dr. Weisbergo nuvykti į Krokuvą ir atgabenti žmoną. Nelaimė, Krokuvą buvo sovietų zonoje ir Weisbergas kelionę sužinojęs, kad NKVD smarkiai krato, sudėgino visus prie savęs turimus dokumentus, aišku ir Cylos adresą. Atvykęs į Krokuvą jis turėjo tik vieną būdą ją surasti, per vietos žydų komitetą duodamas ieškojimo skelbimą ir laukti kol pati Cyla pasirodys.

Į skelbimą atsiliepė net trys Cylos. Lenkijoje tuo metu buvo daug žmonių norinčių pabėgti į Austriją tikintis iš ten pasiekti Ameriką. Vargšas Weisbergas nežinojo ką daryti su trim moterim, bet greit rado sprendimą.

Ir vieną vakarą jis pasibeldė į Wiesenthalio duris.

-- Stai, atsigabenau vieną. Pasirinkau tą, kuri daugiau apie tave žinojo. Bet Simonai, jei tai ne tavo žmona, nesirūpink, aš turiu išeitį.

Kai įėjo kambarin atvežtoji moteris, pasirodė, kad ji buvo tikroji Cyla. Wiesenthal vėliau jo paklausė, kokia buvo ta "išeitis", jei būtų pasirodę, kad įvyko klaida.

-- Pasirinkti vieną iš trijų buvo nelengva, kai visos trys tvirtino esančios tavo žmonos. Tad atsigabenau tą, kuri man labiausiai patiko. Kiekviena atveju, jei būtų pasirodžiusi, kad tai ne tavo žmona... aš pats būčiau apsigėdęs.

1947 metų pabaigoje Wiesenthal pradėjo sis-

tematingai tyrinėti ke- lius, kuriais žymieji na- cių veikėjai pabėga. Tas kelias ėjo trim kryptim. Pirmasis vedė į Austri- ją ir Italiją, o iš ten į Ispaniją. Kitas kelias ėjo į arabų kraštus ir trečia- sis į Pietų Ameriką. Iki Perono nušalinimo 1955 m. Argentina buvo na- ciams "pažadėtoji žemė". Šiuo metu tokiu kraštu yra Paragvajus.

Kokiom priemonėm naudojosi naciai pabėgti ir iš kur gaudavo lė- šų? Į šį klausimą jampa- dėjo atsakyti tūlas vokie- tis Hans, buvęs Abweh- ro agentas, kuris negalė- jo naciams dovanoti už admirolo Canaris likvi- davimą.

-- Ar jūs girdėjote apie Odessą? -- paklau- sė Hans.

-- Odessa yra Ukrainoje ir prieš karą man- ten teko buvoti. Tai gra- žus miestas.

-- Ne apie miestą aš kalbu, -- pertraukė Hans, -- bet apie ODES- SĄ, tai inicialai "Orga- nisation der SS Ange- hoerigen", arba SS slap- to pabėgimo tinklas.

Po karo Vokietijoje pa- silikę nacių vadai, gyven- dami prisidengę netik- rais vardais, sukūrė tar- pusavio pagalbos komi- tetą, kuris oficialiai turė- jo tikslą padėti areštu- otųjų nacių giminėms. Tą komitetą globojo sąjungi- ninkai, Bažnyčia ir Rau- donasis Kryžius. Tokiu būdu sąjungininkų kari- ninkų akivaizdoje buvo palaikomas kontaktas tarp suimtųjų ir laisvė- je vaikščiojančių nacių. Dalykams palankiai vys- tantis, buvo nutarta su- organizuoti pasaulinį iš- sivadavimo tinklą ir to- kių būdu gimė ODESSA. Pabėgimui naudojo ame- rikiečių sunkvežimius, vairuojamus vokiečių, kuriais buvo gabenamas amerikiečių armijos laikraštis "Stars and Stripes".

Idėja buvo gera: ka- rinė policija niekad ne- bandys kratyti sunkve- žimo, kuriuo vežamas ar- mijos laikraštis. Prie kiekvieno tikrinimo punk- to šoferis padalindavo keletą laikraščio nume- rių ir pervažiuodavo į Austriją su po laikraš- čiais pasisilėpusiais na- ciais.

Buvo ir daugiau būdų pergabenti naciams. Lin- dau buvo įkurta ekspor- to ir importo bendrovė, kuri turėjo atstovybes Kaire ir Damasko. Odes- sa dar turėjo kitą pabė- gimo kelią, kuris vadino- si "vienuolynų keliu" su centrais Austrijoje ir Ita- lijoje. Vienuoliai (didžiu- moj pranciškonai) pa- gelbėdavo bėgliams, pri- glausdami juos savo vie- nuolynuose.

Niekas nebuvo praleis- ta neišnaudojant. Pabė- gėlių punktai buvo gerai paslėpti. Tai buvo me- džioklės nameliai pasie- ny, izoliuoti ūkininkų na- mai ir kt. Keistas sutu- pimas, žydų slaptoji or- ganizacija Briche, kuri slapta gabeno žydus į Palestiną, irgi naudojo- si tais pačiais metodais ir buvo atsitikimų, kad abi organizacijos nau-

Juozas Kapočius rašo VI. Šlaito eilėraščių dedikas, Šalia Sku- džinskas ir dr. P. Vileišis.

PAGERBĖ J. KAPOČIŲ

(Atkelta iš 1 psl.)

rutė ir žentas architek- tas L. Pabedinskas.

Brolėnas kan. Fel. Ka- počius sako: "Įvykdei milžinišką spaudos dar- bą, išleisdamas Lietuvių Enciklopediją, o prie- šaky dar didžiulis užda- viny "pramušti langą" į platųjį kultūrinį pasau- lį per Lituanistinę Enci- klopediją anglų kalba". Kan. Kapočius, tarda- mas, kad "galbūt man daugiau žinoma nei bet kam kitam, kiek pastan- gų, vargo, nervų įtam- pos, nemiegotų nakčių vi- sa tai Tau kainavo ir te- bekainuoja", linki savo brolėnui ir jo šeimai Vi- sagalio palaimos.

J. J. Bačiūnas, PLB pirmininkas, ir p. Bačiū- nienė atsiuntė sprendi- mą, kad J. Kapočius šia sukaktimi "įžengė į tau- tos seniuosius su jiemis priklausoma pagarba ir atsakomybe".

St. Barzdukas, PLB vykdomasis vicepirmi- ninkas, ilgą raštą baigia tokiom mintim: "Laimi tas, kas ištėsi. Jūsų gyvenimas buvo toks tesėjimas".

Sveikinimų raštu gau- ta iš eilės kraštų. Su- kakties proga J. Kapo- čių sveikino organiza- cijos, L.E. sk. redakto- riai ir bendradarbiai, sveikino ir atskiri asme- nys. Sveikinimuose ap- tu puikių posakių, daug nuosirdžių linkėjimų. Gal tiksliausiai visų min- tis savo laiške išreiškė poetas kan. Myk. Vait-

dojosi tomis pačiomis slėptuvėmis vienu me- tu... Prie Merano, Ty- rolis kalnuose yra vieš- butis, kur žydai ir na- ciai kartu praleido nak- tį. Žydai buvo paslėpti viršutiniame aukšte, už- draudžiant judėti, o na- ciai rūsyje. Austant skirtingomis valando- mis kiekviena grupė to- liau iškeliavo, nežino- dama, kad kartu slaps- tės.

Visi tie pabėgimai kai- navo brangiai ir reikėjo daug pinigų. Visa tai bu- vo dengiama iš paslėptų nacių fondų. Ekspertų nuomone, naciams buvo pavykę paslėpti 750 mi- lijonus dolerių įvairiuose kraštuose.

Sekant pinigų kelią, buvo pasiekti ir kai ku- rie nacių vadai, kaip Eichmanas ir kiti.

(Bus daugiau)

Gyvenimą dabins ne rudenio šakų virbai, O tik širdies ugnim išrašomi darbai!

Sukaktuvininkas J. Ka- počius, nors pasisakė, kad kalbą ruošė porą mėnesių, iš tikro kal- bėjo trumpai: leidžiant Lietuvių Enciklopediją, jis tebuves tik rango- vas. Enciklopediją sukū- rė jos redaktoriai ir gau- sūs bendradarbiai, ją iš- leidė prenumeratoriai. Padėkojo vakaro rengė- jams už jo 60-mečio pri- siminimą.

Jeigu J. Kapočius no- ri, tegu būna rangovas! Bet jis visada bus di- džiai drąsus, didžiai pa- reigingas ir idealų ne- stokojas rangovas!

Liet. Enciklopedijos leidėjui J. Kapočiui skir- tas subatvakaris gerokai pakeitė savo įprastinį sti- lį. Po akademinės da- lies viešnios ir svečiai buvo pavaišinti ne tik tradicine kava, bet ir buvo pakviesti į la. sa- lę prie puikaus vaišių skobnio. Tą nelengvą vai- šių parengimo darbą at- liko O. Vilėniškienė, A. Andriušienė, E. Valiuko- nienė, Vl. Mickūnas ir jų talkininkės bei talki- ninkai. Pats parengimas ir vaisės sudarė malo- nią nuotaiką. J. Kapočius vakaro svečius ta proga apdovanojo savo nauju leidiniu -- VI. Šlaito 34 eilėraščiais.

Knygų leidėjo darbai tautų kultūros gyvenime per amžius buvo svarbūs ir garbingi. Garbės nusi- pelnė ir mūsų leidėjas Juozas Kapočius. Miela širdžiai, kad sukaktu- vininkas dar tebėra ku- pinas energijos, ryžtasi naujam sunkiam darbui. Senatvės jis nemėgsta ir maždaug taip sampro- tauja: ne metų našta sendina žmogų, bet jo nusiteikimai, jo atsisaky- mas kovoti su laiku ir pa- čiu savim.

Tegu būna taip! Plu- rimos annos, mielas Juozai!

St.S.

Tegu ta metų Kapos sukaktis Tebus tik naujo po- lėkio stotis!

Prof. J. Puzinas, dail. V. Vizgirda, prof. S. Sužiedėlis, S. Santva- ras, dr. J. Gimbutas ir A. Puskepalaitis J. Kapočiaus pagerbime.

Dalis svečių J. Kapočiaus pagerbime, iš kairės: F. Gaidelienė, komp. J. Gaidelis, Šmitienė, A. Mickūnienė.

VIEN TIK AUKSAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

Kokias išlaidas su- mažinti? Neįmanoma su- mažinti išlaidas karorei- kalams ir valstybės apa- rato išlaikymui. Lieka tik apkarpyti išlaidas so- cialiniams reikalams, kaip, vyz., kovai su skur- du ir pan. Tačiau šios išlaidos dažnai yra rei- kalingos politiniams su- metimais, kad gauti bal- sų rinkimų metų. Žmo- nės dažniau verkia, jei turi sumokėti centą dau- giau už laiško persiun- timą negu dėl to, kad tu- ri sumokėti daugiau tie- sioginių ir ypač netiesio- ginių mokesčių. Ir čia veikia taisyklė, kad pa- što tarifo pakėlimas yra jaučiamas daugiau žmo- nių negu kokie kiti mo- kesčiai. Už tai, pavyz- džiai, kongresas labai nenorėtų nubraukti su- mas, nors tai vyriausy- bė ir siūlytų, numaty- tas papigintiems pusry- čiams mokyklose, nors tai, turint galvoje dau- gumos stovį, ir nėra la- bai reikalingas dalykas.

Šiuo metu Kongresas pageidautų, kad feder- linis biudžetas būtų su- mažintas ta pačia suma, kurios tikimasi iš padi- dintų mokesčių, būtent 7 bilijonų dolerių. Pre- zidentas iš karto norėjo kalbėti tik apie 3 ar 4 bilijonų sumą. Po svoro kritimo jis jau kalba apie 4,5 bilijonus. Atrodo, kad įvykiams spau- džiant, bus pasiektas kompromisas. Ateinan- čiais metais tikrai tu- rėsime mokėti daugiau mokesčių.

HELP WANTED MALE

MEN WANTED

FOR COLD DRAWN STEEL PLANT STEADY WORK GOOD WAGES AND FRINGE BENEFITS.

PLYMOUTH STEEL CORPORATION 5900 MILFORD DETROIT, MICH. 313 — 899-3300

(125-132)

WELDERS WELDER TRAINEES

Free instruction. We employ you in other capacity until qualified.

Fully paid vacation, Blue Cross and Blue Shield, 9 paid holidays, pension plan.

Apply daily 8 to 5

PARAGON BRIDGE & STEEL

4400 Grand River, Novi, Mich. An Equal Opportunity Employer (125-134)

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

KAD ŽODIS
TAPTŲ KŪNU...

Kultūros Kongresas buvo reikalingas. Jis buvo reikalingas mūsų kultūrinės srities veikėjams, kad būtų kur savo skundui pareikšti, dėl netikusių kūrybos sąlygų pasiskųsti, kai kuriomis sveikomis sugestijomis pasikeisti ir orą praskaidrinti konkrečiomis mintimis. Tos mintys veda į tą mūsų visuomeninės sąrangos terena, kuriame daugelis kliūčių lieka nenugalėtų, nežiūrint kad šis Kongresas buvo trečiasis, o daugelis pirmojo ir antrojo kongresų gražių idėjų ir sugestijų teko pakartoti iš anuomet surašytų rezoliucijų ir nutarimų...

Mes dažnai pamirštame, kad kultūros ugdyme kūrėjas, kaip individas, jei tik turi pakankamai talento, nėra jau taip suvaržytas siauros aplinkos diktuojamų sąlygų. Jei jam nepatinka Porchville's aplinka, jis išsikelia ir kuria Tahiti salose. Tai gal išimtis, bet jų yra. Tiesa, mes gi kalbame ne tik apie savuosius genijus ir išskirtinai gabius kūrėjus. Mes kalbame apie tas kultūrinės kūrybos apraiškas, kurios savyje daugiau nešiojasi netik auklėjamąją reikšmę, bet kartu jungiasi į bendras mūsų lietuvių kultūrinio lygio išlaikymo pastangas. O čia jau ir susiduriame su aplinkybėmis, kuriose ko nors reikalaujant, reikia ką nors ir siūlyti.

Ieškant visada surasime (ir Kultūros Kongrese buvo surasta) visą eilę kliūčių, kurių vis nesugebame nugalėti, kad kultūrinės veiklos apraiškos ir pastangos būtų lydimos ir tinkamo organizuotos visuomenės paslaugumo, tinkamos kultūrinei veiklai talkos. Iš kultūros darbuotojų visuomenė yra linkusi daug reikalauti, bet nerodo pastangų, nors ir iš savo pusės duoti. Mūsų visuomenė dar vis lieka sunkiai įtikinama, jog esamose sąlygose savosios kūrybinės jėgos palaikymas reikalingas geresnės, tinkamesnės organizacijos, didesnio susidrausminimo ir visų tų pastangų gilesnio supratimo.

Klaida dalinai glūdi tame, kad vis laukiama sekančio Kultūros Kongreso, kad vėl kas naujo paaiškėtų. Paaiškėja vis tas pats -- kultūros kongresai turėjo vykti be paliovos visose lietuvių kolonijose, kur tik veikia bent viena organizacija. Kultūrininkai turėtų turėti sąlygas savo pageidavimams ir sugestijoms pareikšti ne vien kas treči metai.

Tiesa, tam dalinai gali tarnauti ir gausi mūsų spauda. Bet ji tarnauja informacijai, o ne nutarimų vykdymui ar sveikų sugestijų įgyvendinimui. Dėl to ir reikalingas tampsnis tiesioginis ryšys visų -- visuomenininkų, bendruomenininkų ir kultūros darbuotojų. Tas ryšys turėtų prasidėti mažiausiose lietuvių apylinkėse, o iš ten plėstis po visą Lietuviją.

Iš Kultūros Kongrese pareikštų minčių matosi, jog jeigu greit nebus imtasi platesnių žygių mūsų kultūriniams reikalams suteikti prasmingesnes organizacines sąlygas, sekančiame kongrese nebus kam kalbėti. Svečiai galės pasiklausyti iš šio Kongrese pagamintos magnetofono juostos.

Kultūriniai ir asmeniniai reikalai

[domu buvo skaityti spalio 20 d. Dirvoje apie "išveivinio gyvenimo nesąmones", kur visu nuogumu iškelto mūsų emigrantinės ydos. Tarp kitko rašoma:

"Deja, Amerikoje mes šimteriopai daugiau atiduodam degtinės bravarams, o ne savos visuomenės ir savų siekimų reikalams. Iš kiekvienos lietuviškos šeimos šiame krašte per metus atimkim tik po tris svaigalių butelius, atiduokim Balfui ar kuriam kitam savo fondui ir mes, pamatę tą sumą vienoj krūvoj, patys iš nustebimo klyktelsim.

Bet... mūsų rankos ir širdys yra lengvos savo akims degtine užpildyti, o kietos kaip titnagas visuomeniniams ir kultūriniam darbams pirštus atgniauzti..."

Gal ir tiesą Servus rašo, bet giliau šį klausimą panagrinėjus, į galvą ateina ir kitokios mintys. Kiekviena tauta turi žmonių su įvairiausiais polinkiais bei siekais, turi ir visai be ambicijų, be siekių, kurių gyvenimo tikslas -- nesibaijanti bonka ant stalo ir kortos. Yra tačiau ir tokių, kurių niekas nebevilioja, grįžę iš darbo sėdi prie televizijos, kol užmiega. Jų tarpe yra gabių žmonių, su aukštu mokslu ir tituluotų. Kai kurie iš jų turi rimto pagrindo tokiam abejingumui. Neįmanoma kam nors spręsti iš šalies jų privataus gyvenimo tikslą, siekius ir idealus. Tai būtų atskira, grynai psichologinė, tema. Šį kartą plačiau pakalbėkime apie tas "kietos gėrimo" bonkas neprievaičių namų pokyliuose, nes mūsų asmeniniai namai yra pilis, į kurios vidų neturi teisės niekas iš lauko brautis. Pakalbėkime apie bonkas mūsų tautiniuose parengimuose, kuriuos organizacijos ruošia specialiai lėšų telkimui kultūriniam, šalpos bei kitiems lietuviškiems reikalams. Kai parengimo svečiai išmeta vieną kitą stikluoką, tai ir širdis atveria ir rankų pirštus atgniauzia kultūriniam darbams paremti, laikraščiai užsiprenumeruoti ir kt. Sakykime, jog tai mūsų tautiečių būdo yda, bet joki būdu negalime tai laikyti blogąja yda, lygiai kaip ir šykštumas yra yda.

Kai pabandai suruošti kokią paskaitą su menine dalimi be bufeto, tai garantuotas deficitas, o išlaidų susidaro. Juk šiais laikais vargiai be-

EMILJA ČEKIENĖ

rasi toki idealistą paskaitininką ar meno pajėgą, kuris, nors ir gana pasiturinčiai gyvenamas, atvyktų savo lėšomis, tą žygį paaukdamas tautiniams kultūriniam reikalams, todėl rengėjams tenka prisiimti įvairius lėšų telkimo būdus.

Kaip įvairūs yra žmonės, taip nevienodi jų lankymosi tikslai į parengimus. Vieni eina paskaitos klausyti, kiti meninės dalies, o dar kiti susitikti su draugais, bekalbėdami išalksta, ištrokšta ir tokiu būdu nuėję su seniai matytu draugu į bufetą, keleriojai paremia tą parengimą, o kartu ir kultūrinį darbą, kuriems rengėjai skiria pelną.

Daug blogiau yra su tikraisiais šykštuoliais, ant kurių stalo nei bonkos liejasi, nei laikraščiai guli, nei rankos ištiestos kultūriniam reikalams, kurių širdys užkietėję viskam, net ir sau patiems. Nors ir diplomuoti, tituluoti akademikai, bet pasenusius lietuviškus laikraščius prašo kitų pataupyti ir atsiųsti, net pašto išlaidų nepasiūlant. Dar nebūtų taip liūdna, jei tie prašytojai būtų tik praeities akademikai, o dabar sėdėtų senus laikraščius vartydami be pretenzijų, be balso. Deja, iš jų ne vienas yra organizacijų pirmininkų ar kitose pareigose, turi nemažą ambicijų vadovauti, paskaitas skaityti, diskusijose ginčytis įvairiais jau seniai kitų išspręstais klausimais, siūlo organizacijai atlikti darbus, kurie jau seniai kitų padaryti ir senuose laikraščiuose būtų aprašyti. Taip be tiksliai susirinkimuose leidžiamas laikas ir nuotokios veiklos šių "vadovų" pavyzdžiu atbaidomi kiti nariai, ypač jaunesnieji.

Šiandien kiekvienas padorus lietuvis stengiasi savo vaikus įtraukti į lietuvišką veiklą, bet yra tėvų, org-jų vadovų pareigas einančių, kurie betgi savo vaikus sąmoningai iš jų pačių išpareigotų organizacinių pareigų atitraukia pajungdami savo asmeniniams tikslams, pav., susirinkimo dieną įpareigojamas sūnus ar dukterė tėvus vežti draugų aplankyti, idant sukliudytų į susirinkimą atvykti.

Jei tai būtų tėvas pats be ambicijų, be siekių, sėdėtų tik prie bonkos

ir kortų, tai būtų nenuostabu, sakytum, jog nurašytas į nuostolius mūsų tautietis su visa jo šeima, bet kadangi toks tėvas pats su pretenzijomis į visus postus bei pareigas, tai toks elgesys nepateisina, mažina tokių veikėjų autoritetą ir silpnina jų vadovaujamąs organizacijas.

Teisingai Australijos lietuvių "Mūsų Pastogė" rugp. 28 d. užakcentavo, kad "iš bendruomenės narių būtų didelė misija, jeigu tėvai ar vyresnieji

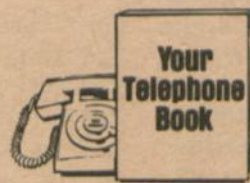
pripratintų prie lietuviškos spaudos priaugančią kartą, kuri šiandien lietuvišku laikraščiu mažai domisi arba kiti visai jonetneatsiverčia. Baisu, kad pasikeitus kartoms pasirodys, jog lietuviška spauda nebereikalinga".

Ar daug galime tikėtis iš aukščiau minėtų pavyzdžių? Šiandien Amerikoje gyvenąs dažnas mūsų tautietis yra taip stipriai įsikūręs, kad kultūriniam reikalams laisvai galėtų atiduoti pilną duoklę, nenuskriaušdamas savęs nei bonkų, skaičium nei kita prabanga.

IEŠKOTE
UŽMIESTINIO
NUMERIO?

Pasitikrinkit lengvai suprantamuose
paaikškinimuose dėl kiekvieno
miesto — nemokamai

TAI KNYGOJE

Šalia jūsų telefono...
nėra nieko iškalbingesnio

Ohio Bell

NAUJOS, IDMIOS KNYGOS!!!
UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

V. Šliogeris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
O. J. C. Norem — TIMELESS LITHUANIA	\$4.00
B. Armonienė — PALIK AŠARAS MASKVOJE	\$3.00
St. Yla — MODERNI MERGAITĖ	\$4.00
K. Donelaitis — METAI (THE SEASONS)	
minkštais viršeliais	\$3.00
kietais viršeliais	\$4.00
Vytė Nemunėlis — MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
Red. K. Barėnas — TREČIOJI PRADALGĖ LITERATŪROS METRAŠTIS —	
minkštais viršeliais	\$3.15
kietais viršeliais	\$3.75
Gr. Šimukonienė — SU DAINA —	
Lietuviškų dainų rinkinys	\$2.00
J. Budrys — KONTRŽVALGYBA LIETUVOJ	\$2.50
J. Švaistas — DANGUS DEBESYSE	\$3.00
Pr. Alšėnas — MARTYNAS JANKUS	
minkštais viršeliais	\$3.00
kietais viršeliais	\$4.00
R. Skipitis — NEPRIKLAUSOMA LIETUVA	\$7.00
Dagys — SKULPTŪRŲ IR PAVEIKSLŲ REPRODUKCIJOS	
(angliškų įvadu ir parašais)	\$6.00
A. Vaičiulaitis — GLUOSNIŲ DAINA —	
PADAIVIMAI	\$2.50
J. Mekas — PAVIENIAI ŽODŽIAI — POEZIJA	\$4.00

Visa eilė kitų poezijos, beletristikos ir prisiminimų knygų.

Užsakant knygas, prie kainos prašome prijungti 25 c. pašto išlaidoms.

Rašykite:

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**
SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS
....

INSURED SAVINGS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

25 metai ALT darbe

Didžiosios Chicagos pašonėje, prie to paties Michigano ežero kranto, tik Indianos valstybėje, prisiglaudęs stūksa East Chicagos miestas. Tai ne kokia poilsio ar pramogų vietovė, bet plieno gamyklų ir žibalo refinėrijų centras. Dar prieš I Pasaulinį karą dalis lietuvių rado čia darbą ir duoną. Pirmųjų ateivių pastangomis, darbu ir aukomis buvo sukurtas lietuviškos veiklos centras: bažnyčia, salė ir mokykla. Steigėsi lietuviškos draugijos bei organizacijos ir dauguma jų rado prieglobstį parapijos pastogėje. Čia vyko gyvas lietuviškas judėjimas, čia susitikdavo visos apylinkės lietuviai, čia keldavo vestuves, krikštynas ir pakasynas.

I ši, dūmais pajuodavusi, naftos kvapais pakvėpusi, bet darbą ir dilerį teikiantį miestą, atklydo ir Albertas Vinickas. Albertas Vinickas gimė 1903 m. angliakasių šeimoje, Shenandoah, Pa. Jo tėvai abu suvalkiečiai, susipratę lietuviai ir vaikams įdiegė savo tėvynės meilę. Ano meto sąlygomis išėjo pagrindinį mokslą, išmoko amato ir jam nebeteko dirbti anglių kasyklose.

Pirmojo Pasaulinio karo metu Albertui teko pareiga informuoti tenyškščius angliakasių, mažai įkertančius angliškai apie karo eigą. Angliakasiai jau tada buvo gerai organizuoti ir vieningi. Turėjo savo unijas ir draugijas. Angliakasių tarpe lietuviai sudarė daugumą, tad ir vadovybę turėjo savo rankose. Angliakasių šventę lietuviai pravedė rugpjūčio 15 d. -- šv. Marijos Dangun Ėmimo šventę -- nuo seno visoje Lietuvoje švenčiamą.

Išsimokslinęs, nepasilikęs anglių kasyklų vietovėje Shenandoah, bet persikėlė į Philadelphiją, kur išgyveno 5 metus, o iš čia, pusmečiui, staptelėjęs Clevelande, 1929 metais atvyko į East

Chicagą ir čia išsikūrė, nors ekonominei depresijai siaučiant, nelengva tuo laiku buvo gauti darbą.

Darbą susirado Sin-

emigrantų vaikams su "ilgesnėmis" pavardėmis. Tokiu būdu ir Albertas Vinickas 1939 metais perėjo dirbti į miesto valdybą, vandens de-

Albertas Vinickas, ALT Lake apskr. ilgametis pirmininkas.

clair naftos valyklose. Susipažinęs su čia gyvenančiais lietuviais, įsijungė į lietuvišką veiklą, steigė naujas draugijas ir jungėsi prie jau veikiančių. Iš jo išeigtų draugijų, dar ir dabar tebeveikiančių, paminėtinos: Lietuvių Demokratų Lyga, Pasilinksmimo Klubas ir Baltosios Rožės Klubas. Tebėra bažnytinio komiteto narys ir Kolumbo Vyčių Kavalierius. Per šias organizacijas aktyviai dalyvauja vietos politiniame gyvenime.

Tuo laiku į administracijos įstaigas patekti emigrantų vaikams, nekalbant jau apie pačius emigrantus, buvo neįmanoma. Jei nebuvo anglas ar airis ir nepriklausė masonams, tai geresniems darbams durys buvo uždarytos. Etninės grupės tarpusavyje apsijungusios dalyvaudavo rinkimuose ir jų kandidatui laimėjus, buvo praveriamos durys į administracijos įstaigas ir

partamentą superintendantu, kur išbuvo iki 1952 m. ir vėl grįžo 1964 metais.

1947 metais vedė čia gimusią lietuvaite Bronislavą Povilauskytę, aktyviai remiančią visus jo darbus.

1940 m. rugpjūčio 4 d. dalyvavo Pittsburgho R. K. Federacijos suvažiavime, kuriame buvo įkurta tarpsprovinė Lietuvių

Taryba, davusi pradžią Amerikos Lietuvių Tarybai.

Susiorganizavus A.L. Tarybai, pradžioje vietiniai veikėjai važinėjo į Chicagą ir dalyvavo ruošiamuose Lietuvos nepriklausomybės minėjimuose. Pastebėję, kad tik labai maža dalis nuvyksta į Chicagą, aktyvesnieji veikėjai 1942 metais suorganizavo A.L. Tarybos Lake apskrities skyrių. Į šį skyrių įsijungė visos draugijos, veikiančios šioje apskrityje, taip pat ir abu tirščiau apgyventi lietuvių centrai: Gary ir East Chicagos parapijos. Todėl ir minėjimai rengiami pamečiui: vienais metais Gary lietuvių parapijos salėje, o antrais metais -- East Chicagoje.

Nuo pat ALT skyriaus įsteigimo iki šiai dienai, per visus 25 metus, nepailstamai vadovauja Albertas Vinickas. Joneitais kelias East Chicagos lietuvių tarpe yra palikęs gilius pėdsakus. Užtelėjus naujai lietuvių tremtinių bangai, Albertas su jais rado bendrą kalbą ir dažnam ištisė pagalbą ranką.

Dar ilgus metus stovėk lietuviško darbopriėskyje, jungdamas visus lietuvius kovai už Lietuvos laisvę!

Tebeesantių gyvos ALT jungtyje organizacijos, š.m. gruodžio 9 d. 6 val. 30 min. v. rengia Albertui Vinickui pagerbimą - vakarienę su menine dalimi, į kurią kviečiami visi lietuviai.

Antanas Juodvalkis

PROCESS MEN

Outstanding opportunity and challenge available to individuals with thorough knowledge of equipment used in a precision machining manufacturing operation. Should be experienced in determining operational time estimates and specifying tooling, jigs and fixtures.

Excellent Benefits and Compensation

For Confidential Consideration Send Resume or Apply to:

**Energy Controls Division
The Bendix Corporation**

717 N. Bendix Dr., South Bend, Indiana 46620

"An Equal Opportunity Employer"

(131-134)

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4³/₄%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court

CICERO, ILLINOIS • 60650

Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-5; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings in By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYK MODERNIOS KOPLYČIOS

PLANINGAS TAUPYMAS

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas **4³/₄%** išmokamas du kart per metus už visus taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

MOTIEJAUS GOBŠIO TURTAS

ANTANAS GAILIUŠIS

(8)

— Iš dėkingumo gali gimti tik pareiga, bet ne melas. Neturtinga ar turtinga, kiekviena moteris nori ištekti už mylimo vyro, kuris jai patinka, bet ne visoms tai pasiseka.

Atsakė kaimynė, kuri netikėjo Jonės nuoširdumu. Jai atrodė tas nuoširdumas dirbtinas, perdėtas. Nuo jos akių nepaspruko nei vienas slaptas Jonės atsidusėjimas, nei liūdni, bet greit paslepiami, šėšėliai jos veide.

Svečiai valgė, gėrė, šoko. Jauna ir graži Jonė brolienė turėjo gerą pasisekimą, karininkai ją šokdino visą vakarą. Ji iš visų vaišėse dalyvavusių labiausiai džiaugėsi tom vedybom.

Pulkininkas Pulokas pažino moteris, turėjo su jom santykių, bet jų nemylėjo, nežinojo kas yra pavydas, įtarinėjimai. Tų kančių jis nepažino. Neįsimylėjo ir Jonės, vedė iš iškaičiavimo. Jo draugai, su kuriais baigė karo mokyklą, senai vedė. Kiti ir vaikus užaugino, o jis tebebuvo viengūnis, senberniui pravardžiuojamas. Senbernio vardas visada jį įžeisdavo. Pulokas norėjo jo atsikratyti, pasirodyti, kad ir jis turi žmoną. Be to, sulaukus penkiadešimt metų, dažniau galvojo apie senatvę. Vėdu jauną, stiprią moterį, bus kas senam valgyti verda, apskalbia, ligoje slaugo. Apskaičiavo Pulokas gerai, nes jo amžiaus žmona būtų pati reikalinga vyro pagalbos ir sudarytų tik našta.

Po vestuvių Jonė persikėlė į vyro butą. Šeimos ūkį ji tvarkė rūpestingai. Kiekvienas, kas matė jo butą prieš vestuves ir po vestuvių, tuoj pastebėjo skirtumą. Prieš

vestuves butas, netvarkomas moteriškos rankos, nepasizymėjo nei švara, nei tvarka. Per trumpą laiką Jonė jį padarė jaukų ne tik sau ir vyrui, bet ir pažįstamiems užėti. Karininkų žmonos įtraukė jį į ponių ratelį, kvietė pas save ir mielai lankėsi pas Jonę. Visada tvarkinga, gražiai pasirėdžiusi, santūri kalboje ji visų buvo gerbiama ir mėgiama. Pažįstami greit įvertino jos linksma būdą ir mokėjimą priimti svečius. Tuoj po vestuvių kai kurios ponios žiūrėjo į ją su nepasitikėjimu, iš aukšto, bet arčiau pažinę, pakeitė nuomonę ir savo tarpe prasi-tardavo:

— Ji pergera tam surambėjusiam senberniui. Draugaudama su poniom, Jonė patinusi prie karininkų žmonių papročių, pažino jų tarpusavio santykius, greit pamatė, ką reiškia būti pulkininko žmona: kiekviena norėjo įsigyti jos palankumo, lenktinavo pataikaudamos, tikėjosi per ją savo vyrams aukštesnio karjeros laipsnio. Jos visos buvo išprūsę, gerų manierų, viena kitai draugiškos, bet ir pavydžios. Visos norėjo plaukti gyvenimo paviršiuje.

Jonė džiaugėsi savo padėtim, kitų reiškia jai pagarba. Iš visuomenės ji sulaukė daug dėmesio, tik šeimoje to nesulaukė iš savo vyro. Jos pastangos įtraukti vyrą į bendrą šeimos džiaugsmą liko nesėkmingos. Jis mažai kreipė dėmesio į žmoną, buvo užsidaręs, tylus, niekad nepaklausė, kaip ji jaučiasi, ko jai trūksta. Pulokas nekritikavo žmonos skonio, tvarkos namuose, bet ir nesi-džiaugė su ja, nepagyrė jos naujo drabužio, naujo įsigyto buto pagražinimo, jos valgio. Kaip apsilvikiusi nauja su-knele, klausė vyro nuomonės:

— Kaip tau, Andriau, patinka mano nauja suknelė?

— Suknelė, kaip suknelė.

Beveik nepažvelgęs atsakė Pulokas ir apsisukęs ėjo į šalį. Toks vyro elgėsys jį pykino.

— Jei nepagiria, tai nors peiktų. Žinočiau, kad aš jam rūpiu. O dabar nieko, net nepažiūri atidžiai, tarytum,

būčiau svetima.

Supykus galvojo Jonė.

Jonė mokėjo gaminti valgius, to "meno" išmoko vi-rimo ir kepimo kursuose. Pagaminusi vyro mėgiamą val-gį, tikėjosi iš jo malonaus žodžio, bet to niekad nesu-laukė. Paklaustas:

— Ar skanūs šiandien pietūs?

— Valgyti galima.

Atsakydavo Pulokas. Jis žiūrėjo į žmoną su viršininko išdidumu, kaip į buvusią jo pavaldinę, paprastą raš-tininę. Pavalgęs niekad ačiū nepasakė.

Toks vyro elgsenos tuoj po vestuvių kėlė jai susirū-pinimą. Vėliau priprato prie jo būdo ir darė viską savaip, nekreipdama dėmesio, ką vyras apie ją galvos.

Retai jis išvesdavo žmoną į kiną ar kitas pramogų vietas. Dažniau abu lankėsi sporto ringuose. Jaunas būdamas Pulokas aktyviai dalyvavo įvairiausio sporto ša-kose. Sulaukęs senyvo amžiaus, nustojo sportuoti, tik šaudymo sportas dar jį viliojo, pašaudyti į taikinį ir da-bar neatsisakė. Šaudyti į taikinį išmokė ir žmoną.

Puloko ir Jonės bendras gyvenimas neišaugo į tikrą vyro ir moters meilę. Dažnai praeidavo kelios savaitės, kol jis pajusdavo reikala jį apkabinti, pabučiuoti. Parė-jęs namo krito į lovą ir ramiai miegojo iki ryto. Jo buč-kiai paliko tokie patys, kaip pirmas pabučiavimas ka-binete. Jonė bučiuojama Puloko, visada galvojo, kad ki-tas tą patį geriau padarytų. Jo šaltumas ją erzino. Ji sunkiai pakėlė amžiaus skirtumą tarp savęs ir vyro, jo nepamilo, nors ir stengėsi būti gera žmona. Kartais ji galvojo, kad vyras jos nemylė. Tada negalėjo suprasti, kodėl jie bendrai gyvena. Kas juos riša?

— Kaip keista, abu nemylime ir bendrai gyvename. Ne, taip negali būti. Jis myli, bet jo meilė yra savotiška. Turi nors vienas šeimoje mylėti.

Įtikinėjo save Jonė.

(Bus daugiau)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Dirvos rėmėjams priename, jog dovanų paskirstyme, dalyvauti galės tik tie, kurie savo auką parems Dirvą iki gruodžio 15 d.

Ta proga malonu pastebėti, kad šalia kitų vertingų dovanų, Dirvos rėmėjams skiriamas ir žinomos įmonės Hohner akordeonas (Atlantic III modelis), su 120 bosų ir 41 klavišais bei 9 tonų keitikliais. Tai brangi ir vertinga Elenos ir Kazimiero Pocių, iš East Chicagos, dovana.

1 savaitė atostogų Tabor Farmoje, akordeonas, originalūs mūsų dailininkų paveikslai, knygos, Dirvos prenumeratos — tai vertingos dovanos kasmet paskirstomos Dirvos rėmėjams.

Todėl prašome įsidėmėti,

SCHOOL GUIDE

SACRED HEART SCHOOL
RESIDENT SCHOOL FOR BOYS
Grades 4 through 8
Brothers of The Sacred Heart
Andover, Massachusetts
AIR CONDITIONED—LARGE CAMPUS
(130-139)

VOCATION

Sisters of Reparation of the Congregation of Mary
JOIN A CHANGING COMMUNITY
IN A CHANGING CHURCH

Generous young girls wishing to serve God in His poor & friendless are invited to join the Srs. of Reparation, who conduct a home for Friendless Women; make home visitations; work among Exceptional Children; do catechetical work; nursing & maintain residences for business women & Rest Homes for the Aged. Write: Mother M. Gabriel, St. Zita's Villa, Monsey, N. Y. 10952.
(128-135)

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Viena dėžė... 24 bonkos Stroh's. Tai pasitenkinimui tinkamas būdas gėrėtis Stroh's alumi, kurio skonis skiriasi nuo bet kurio amerikoniško alaus. Stroh's yra kitoks dėl to, kad ir daromas kitaip, nei bet kuris kitas amerikoniškas alus. Jis daromas liepsna. Išbandykite Stroh's. Įsigykite dėžę. Tai geriausias alaus pirkinys.

Stroh's
LIEPSNA DARYTO SKONIS

jog tų dovanų paskirstyme dalyvauti galės tik tie, kurie savo auką parems Dirvą iki gruodžio 15 d.

NERINGOS TUNTO IŠKILMINGA SUEIGA

Sekančiais metais, Lietuvių tauta švenčia savo 50 metų jubiliejų. Taip pat lapkričio 1 d., suėjo 50 metų kai 1918 metais Vilniuje įsisteigė pirmasis Lietuvos skautų ir skaučių būrelis.

Clevelando Neringos Skaučių Tuntas iškilmingai švęs šią sukaktį šeštadienį, gruodžio 9 d., 7 val. vakare, Šv. Jurgio parapijos salėje.

Į šią sueigą atvyks Skaučių Sesierys vyriausia skautininke — vs. M. Jonikienė. Sueigos metu bus prisiminta praėjusių metų nuveikti darbai, ir bus apžvelgta kaip geriausiai atšvęsti lietuvių ir skautų jubiliejinius metus. Ten pat, tuoj po sueigos bus laužas, kuriame dalį programos išpildys Grandinės šokių grupės orkestras.

Sekmadienį, gruodžio 10 d. Šv. Jurgio bažnyčioje skautės organizuotai dalyvaus mišiose 10:30 val. ryte. Neringos Tuntas nuosirdžiai kviečia visus atsilankyti į sueigą ir laužą.

• Sprogus pagrindiniam vandens vamzdžiui E. 70 ir Hough Ave. rajone, praeitą penktadienio rytą buvo apsemtas didelis rajonas, pasiekus net Superior Ave., kur yra Dirvos redakcija. Dirvos namas nebuvo pažeistas nei potvynio nei iš-

jungto gazo, tuo laimingu būdu išvengus didesnių nemalonių ir sutrikimų darbo eigoje.

• Vaidilos teatras, vadovaujamas režis. Petro Maželio, visu įtempimu (kas pirmadienį ir ketvirtadienį) Čiurlionio Ansamblio namuose repetuoja naują rašyt. Antano Rūko veikslą jaunimui.

Premjera, tikimasi įvyks sekančių metų pradžioje.

• Visuotinis SLA 136-os kuopos narių susirinkimas įvyks gruodžio 10-tą dieną nuo 12 val. 30 min. Lietuvių salėje.

Finansų sekretorius bus ten pat paslaugus nariams nuo 12 val.

Visi nariai labai kviečiami atsilankyti ir atlikti svarbią pareigą: kandidatų Pildomosios Tarybos narių pareigoms nominavimus. Jeigu turėsime išmanią, darbščią ir energingą vyriausią vadovybę, tai būsim tikri ir ramūs SLA ateities atžvilgiu tiek draudimų, tiek bendrai lietuviškos veiklos srityse.

Be to, turime vilties sudaryti kuopos valdybą bei išspręsti ištisą kitų aktualių klausimų eilę.

Ypatingai laukiami rečiau besirodą nariai.

• J. Gailiūšytė, M. Lenkauskienė, St. Barzdukas, A. Mikulskis ir P. Maželis gruodžio 1 d. per Tėvynės Garsų radijo programą patiekė savo įspūdžius iš Kultūros Kongreso.

• L.V.S. Ramovės Clevelando skyriaus informacinis narių susirinkimas įvyks gruodžio 10 d. (sekmadienį), 12 val. Lietuvių salėje. Susirinkime bus pranešimai dėl Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 50 metų sukakties minėjimo. Skyriaus valdyba kviečia viešus narius gausiai dalyvauti.

Ramutė Sinkutė ir Aloyzas Mučinskas susituokė lapkričio 11 d. Šv. P. M. Gimimo parapijos bažnyčioje, Chicagoje, Aloyzas bostoniškis, Ramutė chicagietė, Abu jaunieji apsigyveno Los Angeles, Calif. E. Degutienės nuotrauka

• Clevelando L.S.S. Sąjungos registracija pradėdama gruodžio 5 d. ir vyks iki Naujų Metų. Registracijos reikalu prašoma kreiptis į sekretorę Teresę Neimaitę, telef. 486-4887.

• Tenoras Franco Corelli, pasaulyje žinomas La Scala ir Metropolitan operos žvaigždė, turės savo operų arijų ir Neapolitaniškų dainų koncertą gruodžio 9 d., 8:30 val. vak. Music Hall. Solistų koncerto metu lydės Anton Guadagno vadovaujamas orkestras.

Bilietai jau gaunami Cleveland Opera Assoc. kasoje, 2816 Euclid Ave., Burrows ir Higbees krautuvėse.

IŠPARDUODAMI ĮVAIRŲ NAMŲ APYVOKOS DAIKTAI!

2 į langus įstatomi air conditioner, 2 žolei piaušti mašinos, status šaldytuvas (freezer), skalbiama mašina ir šildymo tuvas (automatinis), sofa, 2 kėdės, minkas.
Skambinti tel. JA 6-3435.

HELP WANTED MALE

COTTAGE PARENTS

Who says there are no jobs for people over 40? Boys Village needs a healthy, mature man and wife, ages 28-60, with no children at home to work with 12 boys ages 12-18 in a cottage setting. Must be willing to learn and accept modern child care techniques and skills. Social Security, Blue Cross, paid vacations and other benefits. Write to Mr. Harold Showalter, Boys Village, Inc., Smithville, Ohio or call Wooster, Ohio, 262-8931.
(129-132)

(Surveying): SENIOR ENGINEERING AIDE Borough of South Plainfield Engineer's Office. Desire someone with education in Surveying and experience in construction for transman in field party on municipal improvements \$5200-6300 plus liberal benefits dependent on experience. Tel.: 201 — 754-9000 9:00 a.m. to 5:00 p.m.
(130-136)

EXPERIENCED

punch press operator for heating registers and grills. Steady work.

Apply at

Cleveland Register and Grill Mfg Co.
3188 E. 80 St.
Cleveland, Ohio 44104
(129-131)

TOOL & DIEMAKER OR DIE REPAIRMAN

Man with experience on both single stage progressive dies and fixtures. Steady year around work, good hourly rate, liberal fringes, 2d shift.

THE STANDARD PRODUCTS CO.

2180 W. 110, Cleveland, O.
AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER
(131-133)

PRANEŠIMAS APIE BAŽNYČIOS PADĖTĮ LIETUVOJE

Moteryų Sąjungos 36 kuopa š. m. gruodžio 10 d., sekmadienį, 4:30 val., Naujosios lietuvių parapijos auditorijoje rengia pietus. Laike pietų L.K. D.S. Centro Valdybos pirmininkas Algis Kasulaitis padarys pranešimą-paskaitą apie dabartinę bažnyčios padėtį okupuotoj Lietuvoj. Tuo būdu Clevelando lietuviai paminės popiežiaus Pauliaus VI paskelbtą Pasaulio Maldos Dieną už persekiojamą bažnyčią.

Moteryų S-gos 36 kuopos valdyba maloniai prašo visus lietuvius dalyvauti šiame paminėjime. Negalinti

• Išnuomojami šeimoms be vaikų du butai po 5 kambarius, naujai atremontuoti, po 60 dol. mėnesiui, šv. Jurgio parapijos rajone. Teirautis telef.: 431-2497.

tieji dalyvauti prašomi aukomis pagelbėti kenčiančią bažnyčią, ypač sergančius ir senatvėje be jokios globos paliktus dvasiškius. Auką prašom siųsti kuopos pirmininkei šiuo adresu: Mrs. Juzė Čepienė, 370 E. 200 St., Euclid, Ohio 44123.

EUCLID

3 mieg. colonial, rūšys su svečiams kambariu. 2 maš. garažas. Į šiaurę nuo Lake Shore ir Holy Cross parap., su teise naudotis paplūdimiu.

EASTLAKE

Nauji 3 mieg. ranch namai su pilnai įrengta virtuve, 1½ vonios. Įkainoti: \$15,700 be rūšio, \$17,700 su rūšiu, \$19,000 mūriniai.

Kreditas už dažymą ir dekoravimą.

VINE REALTY AND INSURANCE

35165 Vine Street
WH 2-4440
(130-132)

KALĖDINIŲ SVEIKINIMŲ ATVIRUTES

jau dabar laikas įsigyti ar užsisakyti Dirvoje.

Turime ir skautų Vidūno Fondo bei kitų leidėjų LIETUVIŠKAS atvirutes.

Kainos nuo 10-25 c. Užsisakant paštu, prašome prijungti 10 c. pašto išlaidoms.

Lietuviškos atvirutės vardo ir gimimo dienai.

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2808 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžių ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITĖS į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licenzijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

CLEVELAND, Ohio

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

MIRĖ PRANAS LEMBERTAS

Poetas Pranas Lembergas

Lapkričio 29 d., po trumpo gydymo ligoninėje, baigė gyvenimo klijones poetas Pranas Lembergas, sulaukęs 70 metų amžiaus. Palaidotas Los Angeles Holy Cross kapinėse gruodžio 2 d.

Velionis buvo ilgametis Biržų notaras, jaunystėje bandė dainavimą, veikė skautuose, šaulių sąjungoje, tremty vadovavo Sebergo stovyklos Lietuvių sąjungos skyriui. Atvykęs į JAV, buvo įsteigęs nekilnojamojo turto pirkimo-pardavimo įstaigą Bostone, kartu veikdamas BALFe ir teisininku d-jos skyriuje. Vėliau persikėlė į Kaliforniją ir Santa Monica mieste gražiai įsikūrė. Tęsė toliau kultūrinę veiklą, įsijungęs į Dailių Menų Klubą, o pastaruoju metu ir į Santa Monikos Autorių Lietuvišką Atvangą.

Buvo išleidęs du poezijos rinkinius: Saulėtekiai (1935 m. Lietuvoje) ir Baltija šaukia (1947 m. tremty).

Kiekvienas arčiau pažinęs velionį Praną, nejuokiomis pasidarydavo jo draugas, nes su kiekvienu žmogumi jis elgdavosi taktiškai, švelniai ir giliai suprasdamas bei gerbdamas įsitikinimus ar pažiūras.

Kaip ir kiekvienas iš mūsų, ir Pranas bijojo mirties, bet sirdies smūgio parbloktas dar išlaikė kelias dienas. Mirtis pasiėmė jį tyliai, niekam nežinant, ramiai ilsintis po vakarienes.

Dar neseniai muz. O. Metrikienė pagal Prano eilėraščių "Dainos, muzika ir gėlės" sukūrė melodiją, praejusį rudenį tenoro Antano Pavasario atlikta Lietuvių Dienos koncerte. Toj dainoj jis sako, kad "Dainos,

muzika ir gėlės (yra) Dievo lūpų šypseną". Su Dievo šypseną savo lūpose ir jis pats apleido šį pasaulį. Jo kūrybos šypsenos, atodūsiai ir ašaros pasiliks įamžinti mūsų poezijoje kaip nuoširdūs gero žmogaus išsakymai, o jaunimas ir toliau tebedainuos jo sukurtus žodžius. "Tau, sesute, puikios gėlės, o man kardas prie šalies".

Netekome tikro žmogaus, tauraus ir mylinčio savo kraštą ir tautą lietuvio, visada troškusio Lietuvai laisvės. Svetinga Amerikos žemė bent laikinai priglaus jo kūną, o siela tikriausiai nukris aplankyti savo gimtinę Eiciūnų kaime, šakių apskrity, prieš nueidama į amžinybę ir užmarštį. Jis pats yra pasakęs:

"Jau aš matau kelionės galą
Ir mano ilgesio dienų..."

Nors ir ne prie kryžių ir ne sniego drobėje, kaip Tu svajojai ir rašei, Pranai, bet ilsėkis ramybėje tavo pamiltosios Kalifornijos pangoje.

Andrius Norimas

• Mūsų Lietuvos autorius praneša, kad IV-sis (paskutinis) šio serijinio veikalo tomas jau baigiamas rinkti ir spausdinamas Lietuvių Enciklopedijoje spaustuvių Bostone. Šio tomo pabaigoje numatoma įdėti ir visuose ankstyvesniuose tomuose pasitaikiusių klaidų bei netikslumų atitaisymą. Visi ML skaitytojai, pastebėję taisytinus dalykus, prašomi apie tai nedelsiant pranešti autoriui, pažymint leidinio tomą, puslapį, eilutę, paklaidą ir nurodyti, kaip iš tiesų

turėjo būti atspausdinta. Rašyti adresu: Br. Kviklys, 5747 South Cambell Ave., Chicago, Ill. 60629.

• Prancūzijos LB Krašto Tarybai ir garbės teismui išrinkti sudaryta rinkiminė komisija, kuriai pirmininkauja prof. dr. G. Matorė, sekretoriauja inž. R. Bačkis.

Rinkimai įvyks korespondenciniu būdu š. m. gruodžio 14-29 d.d. ir jų rezultatai bus paskelbti 1968 m. sausio mėn. pradžioje.

• Sol, Aldona Stempuzienė, Stasys Baras ir komp. Darius Lapinskas koncertuos Toronte gruodžio 10 d. Koncertą rengia skautų tėvų komitetas.

Prisikėlimo parapijos auditorijoje rengiamo koncerto pradžia 5 v. p. p. Po koncerto vaišės.

• Julius Kakarieka profesorius Čilės Conception katalikų universitete, Santiago mieste. Tame pat universitete bendrosios literatūros kursą dėsto Paulius Stelingis.

NEMUNO TUNTO SUKAKTUVINĖ SUEIGA

Neseniai Bostono Jūrų Skautų-čių Nemuno Tuntas atšventė savo įsisteigimo ir veiklos 6 metų sukaktį.

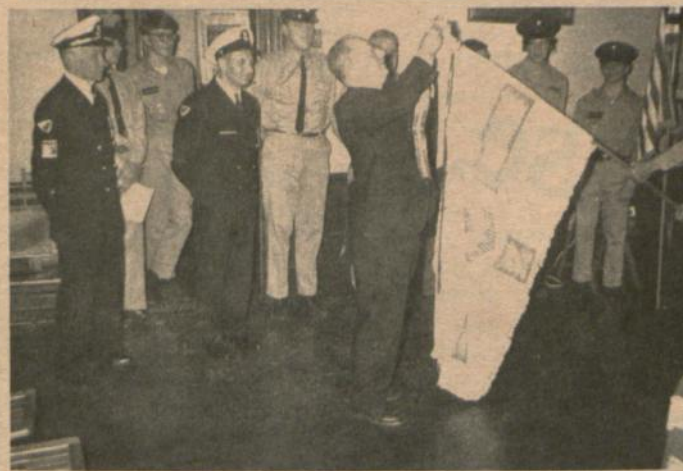
Jūrų skautas Arnoldas Bajerčius, 12 metų, Vyr. skautininko apdovanojamas Gyvybės Gelbėtojo Kryžiumi. Amerikiečių BSA Garbės Teismo atstovas įteikia adresą, kol bus gautas Malto Kryžius.

Tunto sukakties proga kalbėjo tunt. B. Kovas, apygardos atstovai Annas ir Chatwick; ponja Irena Manomaitienė padarė trumpą tunto 6 metų veiklos apžvalgę.

Sekė įžodžiai, pakėlimai, apdovanojimai. Trys jūrų jaunieji davė jūrų skauto ir du kandidatai jūrų jaunio (bebro) įžodį).

Laužinėje programoje sesių ir brolių pasirodymai, dainos, rodomi filmai iš praėjusios vasaros Jūrų Sautijos Jubiliejinės Stovyklos New Wasaga, Kanadoje.

Pasigėrėję vaidinimais ir filmais, svečiai ir skautai buvo Tėvų Komiteto pirmininko pavaišinti kavute ir mamių pagamintais saldumynais, o broliai ir sesės jūrų skautai turėjo dar progos ir pasižodinti. (pj)

Atžymėjimo ženklas rišamas prie Nemuno tunto vėliavos. Stovi iš kairės: P. Jančauskas, G. Čepas, J. Lendraitis, B. Kovas, I. Vileniškis, BSA Garbės Teismo atstovas, A. Matjoška ir J. Kriaučiūnas.

Balkus ir Badnoras duoda įžodį. Kairėje M. Manomaitis, P. Jančauskas ir G. Čepas.

Kariuomenės šventės minėjimas Bostone, LVS "Ramovė" Bostono skyriaus pirm. K. Šimėnas pradedant iškilmes. Prie gėlėmis papuošto partizano kapo eilėraščių deklamuoja Birutė Adomavičiūtė ir V. Lesčinskaitė.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO SUKAKTIES MINĖJIMAS BOSTONE

Lapkričio 19 d. LVS Ramovės Bostono skyriaus minėjo tradicinę Lietuvos kariuomenės šventę. Sekmadienį 8 val. ryto per Laisvės Varpo radijo programą Vliko narys Dr. A. Budreckis iš New Yorko kalbėjo apie sukaktuvinių švenčių reikšmę. Rašytojas Stasys Santvaras paskaitė ištrauką iš savo novelės "Karžygių motina". 10 val. ryto šv. Petro Lietuvių parapijos bažnyčioje buvo atnašautos Šv. Mišios už žuvusius Lietuvos laisvės kovose karius ir partizanus. Pritaikytą pamokslą pasakė parapijos klebonas kun. A. Bartaišius. Pamaldose dalyvavo A.L.K. Veteranų Št. Dariaus postas ir lietuvių jaunimo organizacijos su savo vėliavomis.

4 val. po pietų Lietuvių Klubo Auditorijoje iškilmingą šventės minėjimą atidarė Ramovės

valdybos pirmininkas K. Šimėnas, sveikindamas Nepriklausomybės kovų dalyvius kūrėjus - savanorius, Vyčio Kryžiaus kavaliarius ir visus svečius. Organizacijų vėliavų į sceną įnešimui vadovavo Št. Dariaus postas vadas St. Trepenskis. Scenos centre po stilizuota Vytimi buvo inscenuotas Nežinomo Partizano kapas su kryžium ir ant jo šalmas, papuoštas gyvomis gėlėmis. Po Lietuvos ir Amerikos himnų ir žuvusių pagerbimo tylos minutės, dvi jaunos tautiniai rūbais pasipuošusios lietuvaitės -- Birutė Adomavičiūtė ir Vilija Lesčinskaitė -- ant Nežinomojo Partizano kapo padėjo gyvų gėlių ir pasakė pritaikytas eiles iš V. Mykolo Putino dar nespausdintų raštų. "...

Laisvoje tėvynėje mes Jūsų kapus papuoštume gražiausiomis gėlėmis, surinktomis iš visų Lietuvos kampelių, gi esant toli nuo tėvynės svetimoje žemėje mes Jūsų kapą puošime gražiausiais šio šventingo krašto žiedais..." -- kalbėjo K. Šimėnas LVS Ramovės pirmininkas, buvęs Lietuvos kariuomenės majoras.

Po to pagrindinę šventės kalbą tema: "Kariuomenės reikalingumas", pasakė Vliko narys dr. A. Budreckis. Minėjimo meninei programai vadovavo J. Vizbaras. Solistas B. Povilavičius, akompanuojant komp. J. Gaideliui, padainavo: Oi greičiau -- muz. Šimkaus ir Ulonai, ulonai -- muz. Vanagaičio. Literatūrinį - muzikinį montažą Partizanai pavergtoje Lietuvoje (žodžiai parengti Vizbaro ir Kontauto, muzika pritaikyta komp. Gaidelio) išpildė Bostono Dramos Sambūrio nariai Giedrė Karosaitė ir Feliksas Kontautas. Meninės programos užbaigimui B. Povilavičius, akompanuojant J. Gaideliui, padainavo Margio ariją iš operos Pilėnai, muzika Klovos ir Tuos namuos, tuos

brangiuos, muz. Dvorzako.

Šeštadienio vakare, prieš kariuomenės šventės minėjimą, buvo Enciklopedijos leidėjui Juozui Kapočiui suruoštas pagerbimas jo 60 metų amžiaus proga. Į minėjimą Tautinės Sąjungos namuose susirinko didelis skaičius bostoniečių ir svečių iš kitų kolonijų. Be to, sekmadienį prieš pietus, sukaktuvinių namuose savo svečiams surengė vaišes. Nežinoma, tai, 4 val. po pietų sukaktuvinių J. Kapočius, su rašytoju St. Santvaru ir kt. savo svečiais jau dalyvavo Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjime, tuopagerbdamas ramovėnus ir parodydamas gražų pavyzdį visiems lietuviškų reikalų supratime. Nuoširdi padėka sukaktuvininkui J. Kapočiui ir visai Bostono lietuvių visuomenei ir svečiams iš toliau už taip gausų atsilankymą.

J.V. Sūduvas

• JUOZAS STARENAS iš Worcesterio, pasiuntė laišką į to miesto laikraštį The Evening Gazette. Laiškas buvo patalpintas lapkr. 25 d. laidoje. Autorius savo laiške atskleidžia Rusijos revoliucijos tikrąsias pasekas, skaudžiai atsiliepusias ne tik rusų, bet ir eilei kitų tautų. Baltijos kraštų atstovai daugelyje miestų panaudojo saupalankios spaudos skiltis, tai laiškas, tai pasikalbėjimų forma iškeliant komunistinės revoliucijos pasekas tikroje šviesoje, kai tuo tarpu sostinėse švenčiant sukaktį didžiojoje JAV spaudoje pasiliejo straipsniai rodą, kaip rusai "pasikeitė" nuo Stalino laikų. Girdi, jau banketų metu nebėgė jie net smokingo užsidėti...

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Puikiasias ir naujausias Kalėdines plokšteles turi
REQUEST RECORDS

Aplankykite artimiausią plokštelių krautuvę. Nesutikite priimti pakaitalų.
Nemokamai katalogą gausit rašydami:
Request Records, Inc.
66 Mechanic St.
New Rochelle, N.Y. 10801

A. A.

Poetui PRANUI LEMBERTUI

mirus, žmonai MONIKAI, sūnui VITALIUI su šeima reiškiamo nuoširdžių užuojautą

Raukčių šeima